

PLAGIOTHECIUM-SOORTEN IN FRIESLAND

door

J.A.C. Veth en A.N. Koopmans

Bij het nazien van vroeger verzameld materiaal uit de provincie Friesland viel het ons op, dat behalve de daar nog al eens aangetroffen soorten *P. denticulatum*, *P. undulatum* en *Isopterygium elegans* (vroeger *Plagiothecium elegans*) ook nog in Friesland gevonden zijn:

Plagiothecium roeseanum B.S.G. bij Boschhuis onder Bergum (H6, 54, 13) op 30 april 1933.

Plagiothecium ruthei Limpr., ten noorden van Hardegarijp in een moerassig gebied (H6, 49, 33) op 6 mei 1928.

Plagiothecium succulentum (Wils.) Lindb. bij de Linde bij Oldeberkoop (Gem. Ooststellingwerf) op boomstronk (K6, 16, 11) op 6 augustus 1926.

P. succulentum is reeds vermeld in het Jubileumnummer van Prof. Hugo de Vries in het *Recueil des Travaux botaniques Néerlandais* Vol. XXV, 1928, de beide andere vondsten zijn nog niet gepubliceerd.

P. roeseanum is meestal daaraan te herkennen, dat het rijkelijk kapsels draagt op rode kapselsteeltjes. De einden der takjes zijn niet zeer vlak, doch katjesvormigen het mos is glanzend.

Wijlen L. Loeske schreef mij indertijd: "Früher wurde das Moos als var. von *P. silvaticum* angesehen und manche Bryologen tun das auch jetzt noch. Ich habe nie Übergänge gefunden."

P. ruthei vormt plukken, waarvan de stengeltjes verward dooreen groeien. Dit mos is niet zonder glans. De bladen zijn onsymmetrisch en vaak aan de top dwars gerimpeld. Ze zijn smal teruggeslagen en bijna geoord. De vindplaats is een moerassig terrein bij Hardegarijp ten oosten van Leeuwarden.

P. succulentum valt direct op doordat het volkomen glansloos is; microscopisch door de grote breedte der bladcellen. Wij maten 32 μ aan de onderkant der bladschijf en lagere waarden van 26 tot 17 μ naar de top toe.

De lijst van de Friese mossen in het Recueil kan dus met *P. roeseanum* en *P. ruthei* worden uitgebreid. Dit is mede te danken aan de hulp van wijlen L. Loeske (Berlijn), die de vondsten revideerde en wien wij daarvoor veel dank verschuldigd zijn.

Summary

In glancing through material of the genus *Plagiothecium* collected before in the province of Friesland it was found that besides the more common species *P. denticulatum*, *P. undulatum* and *P. (= Isopterygium) elegans* also the species *P. roeseanum*, *P. ruthei* and *P. succulentum* had been collected in that area.

• •

CALYPOGEIA MUELLERIANA (SCHIFFN.) K. MUELL.
IN NEDERLAND EN BELGIË